

طرح درس

" اپیدمیولوژی تغذیه "

ارزش: ۲ واحد نظری (مشترک با خانم دکتر رف رف)

گروه هدف: دانشجویان دوره کارشناسی ارشد علوم تغذیه

طول دوره: ۱۷ ساعت

مدرس: دکتر مهرانگیز ابراهیمی ممقانی - دانشیار دانشکده تغذیه

هدف کلی درس: آشنایی با مشکلات تغذیه ای شایع و اتیولوژی آنها و نیز کاربرد اپیدمیولوژی در طراحی مطالعات تغذیه ای و تجزیه و تحلیل داده ها در جهت کنترل و پیشگیری

جلسه اول:

- بیان سرفصل، اهداف
- روش تدریس و شیوه ارزیابی و منابع درسی
- تعیین فعالیت دانشجو در طول ترم در قالب ارائه نقد و بررسی مقالات و پژوهشها از دید اپیدمیولوژی
- مروری بر تعریف و اهداف اپیدمیولوژی
- مروری بر واژه های متداول در اپیدمیولوژی
- جمع بندی بحث

جلسه دوم:

- پرسش و پاسخ
- اصول و کاربرد های اپیدمیولوژی
- مدل های اکولوژیک در ارتباط با روابط علیتی در بیماریهای مختلف: واگیر و غیر واگیر، تک علیتی و چند علیتی

- مدل های علیتی در مشکلات تغذیه ای شایع جهان
- پزشکی جغرافیایی در ایران از دیدگاه تغذیه
- مروری بر اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع تغذیه ای در ایران
- جمع بندی

جلسه سوم:

- پرسش و پاسخ

- ابزارهای اصلی اندازه گیری ها در اپیدمیولوژی تغذیه
- شاخصهای اندازه گیری ابتلاء و کاربرد آنها
- میزان ها و انواع آن
- میزانهای شیوع و بروز
- میزانهای میرایی
- شاخصهای جمعیتی و آمارهای حیاتی
- شاخصهای اندازه گیری مرگ و میر از بیماریها
- جمع بندی

جلسه چهارم :

- پرسش و پاسخ
- آشنایی با مفاهیم اعتبار یا روایی، قابلیت اعتماد یا پایایی و تکرارپذیری در ارزیابی های تغذیه ای
- آشنایی با منابع خطا و تورش در ارزیابی مشکلات تغذیه ای
- جمع بندی

جلسه پنجم :

- پرسش و پاسخ
- روشهای کشف بیماریهای تغذیه ای - غربالگری (Screening)
- مطالعات تشخیصی (Diagnostic study)
- آشنایی با مفاهیم حساسیت (Sensitivity)، ویژگی (Specificity) و ارزشهای اخباری
- (Predictive values) و نسبت درستنمایی (Likelihood ratio)
- آشنایی با نحوه بررسی یک مقاله تشخیصی و نگاه نقادانه بر آن
- جمع بندی

جلسه ششم :

- پرسش و پاسخ
- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک
- مطالعات توصیفی و انواع آن
- آشنایی با نحوه بررسی یک مقاله توصیفی و نگاه نقادانه بر آن
- مطالعات مقطعی (Cross-sectional) تحلیلی
- آشنایی با نحوه بررسی یک مقاله مقطعی تحلیلی و نگاه نقادانه بر آن

- جمع بندی

جلسه هفتم :

- پرسش و پاسخ

- نقد و بررسی مقالات توصیفی و مقطعی ارزیابی شده توسط دانشجویان

- مطالعات مورد- شاهدی (Case-Control) و همگروهی (Cohort)

- مقایسه مزایا و معایب مطالعات مورد- شاهدی و همگروهی

- جمع بندی

جلسه هشتم :

- نقد و بررسی مقالات مورد- شاهدی و همگروهی بررسی شده توسط دانشجویان

- مروربر کارآزمایی های بالینی

- اهمیت تخصیص تصادفی (Random allocation) و کورسازی (Blinding) در روایی کارآزمایی

های بالینی

- انواع کارآزمایی های بالینی (Clinical Trial)

- Repeated measures

- Parallel RCT

- Cross-over RCT

- آشنایی با نحوه ارزیابی روایی و پایایی کارآزمایی های بالینی

- جمع بندی

جلسه نهم :

- پرسش و پاسخ

- نقد و بررسی مقالات کارآزمایی بالینی بررسی شده توسط دانشجویان

- آشنایی با مطالعات اعتبار سنجی (Validation) و نحوه طراحی آن

- نحوه تجزیه و تحلیل داده های مطالعات اعتبارسنجی و بررسی روایی و پایایی آن

- جمع بندی

جلسه هیجدهم :

- امتحان پایان ترم

شیوه ارزیابی دانشجو:

امتحان پایان ترم و فعالیت کلاسی دانشجو

منابع درسی بر اساس آخرین ویرایش :

- Nutritional Epidemiology: W.C. Willett
- Epidemiology. Gordis L. Elsevier Inc. Pennsylvania
- Sellers & Epidemiology for Public Health Practice: Friis
- مزایا و محدودیتهای اپیدمیولوژی تغذیه: ترجمه نسرين اميدوار
- مبانی اپیدمیولوژی : مازنر. ترجمه: کیومرث ناصری
- اصول و روشهای اپیدمیولوژی - جمعیت شناسی و آمارهای بهداشتی. جلد اول. ترجمه: دکتر حسین شجاعی تهرانی
- اپیدمیولوژی پزشکی ترجمه: دکتر محسن جانقربانی
- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران. حسین حاتمی، فریدون عزیزی، محسن جانقربانی . نشر: خسروی ، ۱۳۸۵
- سایت های تخصصی اپیدمیولوژی (داخلی - خارجی)
- مجلات علمی پژوهشی پرستاری ، علوم پزشکی و بهداشتی (داخلی ، خارجی)

طرح درس

مدرس : دکتر مریم رف رف

عنوان درس : اپیدمیولوژی تغذیه

اهداف واحد : ۱ واحد نظری

گروه هدف : دانشجویان کارشناسی ارشد تغذیه

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی: آشنایی با نقش تغذیه در اپیدمیولوژی و بیماریهای تغذیه ای

اهداف اختصاصی: انتظار می رود دانشجویان در طی گذراندن این واحد درسی در موارد زیر به بحث و بررسی بپردازند:

حیطه سطح

۱-مفاهیم اپیدمیولوژی تغذیه، چالش ها، موانع و مشکلات اپیدمیولوژی تغذیه و نقاط قوت آن شناختی
آکادمی

۲-انواع بررسی های اپیدمیولوژی که در بررسی های تغذیه ای کاربرد دارند. شناختی
آکادمی

۳- روش های مختلف برای تعیین دریافت مواد مغذی در سطح ملی، خانوارها، گروهها و افراد شناختی
آکادمی

۴-تسجش روانی و پایایی پرسشنامه های مربوط به بررسی دریافت مواد مغذی شناختی
آکادمی

منابع: آخرین چاپ:

Gibson,RS. Principles of Nutritional Assessment. 2nd ed., Oxford University,2005

Margetts,BM and Nelson,M .Design Concepts in Nutritional Epidemiology,2nd ed.,
Oxford University Press, 1997.

Willet W. Nutritional Epidemiology.2nd ed N.Y. Oxford University Press.1998

عناوین جلسات : نحوه ارائه - وسایل کمک آموزشی - زمان (۹۰ دقیقه)

جلسه ۱: بحث در مورد معاهیم اپیدمیولوژی اذقیه، چالش ها، موانع و مشکلات اپیدمیولوژی اذقیه و نقاط قوت آن	سخنرانی - استفاده از وایت برد
جلسه ۲: بحث در مورد انواع بررسی های اپیدمیولوژی که در بررسی های اذقیه ای کاربرد دارند.	سخنرانی - استفاده از وایت برد
جلسه ۳: بحث در مورد روش های مختلف برای تعیین دریاقت مواد مقذی در سطح ملی، خانوار ها و گروهها، محدودیت روشها و نقاط قوت آنها	سخنرانی - استفاده از وایت برد و اورمد
جلسه ۴: بحث در مورد روش های مختلف برای تعیین دریاقت مواد مقذی در سطح اقراة (روشهای گذشته نگر و آیند نگر)	سخنرانی - استفاده از وایت برد و نرم افزار power point
جلسه ۵: بحث در مورد روش های سنجش روانی و پایایی پرسشنامه های مربوط به بررسی دریاقت مواد مقذی	سخنرانی - استفاده از نرم افزار power point و اورمد
جلسه ۶: ادامه بحث در مورد روش های سنجش روانی و پایایی پرسشنامه های مربوط به بررسی دریاقت مواد مقذی	سخنرانی - استفاده از نرم افزار power point و اورمد
جلسه ۷: بررسی مقالات اوسط دانشجویان	کنفرانس اوسط دانشجویان - نرم افزار power point
جلسه ۸: بررسی مقالات اوسط دانشجویان	کنفرانس اوسط دانشجویان - نرم افزار power point

خط ملی : استاد محوری-بحث و کنفرانس اوسط دانشجویان و پرسش و پاسخ

نحوه ارزیابی : از ۲۰ نمره نهایی ۷ نمره مربوط به نحوه ارائه کنفرانی اوسط دانشجوی و ۱۳ نمره اختصاص به امتحان پایان ارم خواهد داشت.